

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	A Literatura e o seu Contorno Sociocultural		Código	613584112
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Profesorado	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Web	cileccongresos.com			
Descrición xeral	Esta asignatura abarca o estudo da literatura social en España no século XX, a través de diversas obras/autores representativos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe					
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título		
Coñecer as principais corrientes teóricas que teñen integrado e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes. Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma. Desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais. Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos. Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos. Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural. Analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación. Manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais. Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.			AM1	BM3	CM1
			AM4	BP1	CM2
			AM8	BP2	CM3
			AM9	BP3	CM4
			AP1	BP4	CM5
			AI1	BP5	CM6
			AI2	BP7	C11
			AI3	BI1	C12
				BI2	C13
				BI3	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Consideracións xerais.	1.1. A literatura como instrumento do poder. 1.2. Contextos histórico-literarios.
2. Prospección bibliográfica.	2.1. Consideracións críticas e historiográficas.
3. Obradoiro: case-studies.	3.1. Joaquín Dicenta. 3.2. E. Suárez-Galbán. 3.3. Clara Sánchez.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	A13 A1 A14 A8 A9 A12 B13 B4 B6 B14 B8 B12 B10 B3 C1 C2 C3 C4 C7 C5 C6 C8 C9	10	0	10
Obradoiro	A1 A4 A10 A8 A12 B5 B7 B8 C3 C5 C8	10	21	31
Proba práctica	A1 A4 A10 A8 A9 A12 B13 B5 B7 B14 B12 B10 C3 C4 C7 C6	0	33	33
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O profesor presentará contidos teórico-criticos pertinentes da materia obxecto de estudo.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades sobor diferentes aspectos do programa baixo a supervisión do profesor.
Proba práctica	O último día de clase, o alumno fará una ampla reflexión hermenéutica e histórico-social, por escrito e de maneira presencial, sobor un tema designado polo profesor e relacionado coa materia obxecto de estudo nesta asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba práctica	Cando o requira ou estime oportuno, o alumno acudirá ao despacho do profesor, durante horario de titorías, para recabar o asesoramento pertinente.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba práctica	A1 A4 A10 A8 A9 A12 B13 B5 B7 B14 B12 B10 C3 C4 C7 C6	Se valorará a capacidade de comprensión e reflexión crítica do alumno en función dun análise hermenéutico e histórico-social sobor un tema obxecto de estudo da asignatura, o razoamento ordenado da exposición, as referencias pertinentes á bibliografía e o uso correcto do idioma castelan.	40
Obradoiro	A1 A4 A10 A8 A12 B5 B7 B8 C3 C5 C8	Se valorará a comprensión e capacidade crítica do alumno mediante Presentacións breves individuais, sobor temas pertinentes ás lecturas de: a) as obras literarias obligatorias; e b) as lecturas bibliográficas indicadas polo profesor.	60

Observacións avaliación

Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles alumnos que non entreguen o traballo tutelado.

Na segunda oportunidade, gardaranse as notas de todas as actividades superadas.

Para os estudantes con dedicación a tempo parcial ou de modalidades específicas de aprendizaxe e apoio a diversidade, o profesorado responsable poderá adoptar as medidas que considere oportunas para non perxudicar ao alumno.

Todos os traballos tutelados serán sometidos a control de "Turnitin", para revisar porcións de texto procedentes doutros textos e sinalar a súa procedencia. Esta ferramenta pode recoñecer traballos previamente presentados, nesta ou noutras universidades, incluso do mesmo estudante. Se esta

circunstancia acontecese entenderase como contraria á honestidade académica e aplicarase a Normativa académica de avaliacións.

Se o profesor ten algunha dúbida razoable sobre a autoría do traballo tutelado, poderá entrevistar ao alumno durante a revisión de notas para verificar si o alumno é o autor do traballo presentado. Neste caso, a entrevista se grabará e servirá para revisar a nota.

Fontes de información

Bibliografía básica

Lecturas obrigatorias: 1. Dicenta, Joaquín. Daniel. 1907 (<http://bdh-rd.bne.es/viewer.vm?id=0000102456&page=>)
2. Suárez-Galban, E. Balada de la guerra hermosa. Madrid: Tropos, 1998.
3. Sánchez, Clara. Entra en mi vida. Barcelona: Destino, 2012.
Lecturas bibliográficas básicas: Rico, et al (1982). Historia y crítica de la literatura española. Barcelona: Crítica: volúmenes 6, 6/1, 7, 7/1, 8, 8/1, 9 y 9/1, relacionadas cos movementos, autores e obras abarcados na asignatura. O profesor asesorará ao alumno sobre bibliografía específica (personalizada).

Bibliografía complementaria	Lecturas de ampliación bibliográfica :Álvarez Junco, José. La ideología política del anarquismo español (1868-1910). Madrid: Siglo XXI, 1976.Brenan, G. El laberinto español. Barcelona: Plaza y Janés, 1985.Carr, Raymond. España, 1808-1936. Barcelona: Ariel, 1979.Castillo, J.J. El sindicalismo amarillo en España. Madrid: Cuadernos para el diálogo, 1977.Espadas Burgos, M., et al. La España de Alfonso XIII. Madrid: Cuadernos de Historia 16, nº 98, 1985.García Delgado, J.L., ed. La crisis de la Restauración: España entre la I Guerra Mundial y la II República. Madrid: Siglo XXI, 1986.Mainer, José Carlos. "Algunas consideraciones sobre lectura obrera en España (1890-1910)". Teoría y práctica del movimiento obrero en España. Valencia, 1977; 175-239.Malefakis, E. Reforma agraria y revolución campesina en la España del siglo XX. Barcelona: Ariel, 1976.Maurice, J., C. Serrano y Joaquín Costa. Crisis de la restauración y populismo (1875-1911). Madrid: Siglo XXI, 1977.Paniagua, Javier. España: Siglo XX (1898-1931). Madrid: Anaya, 1987.----- . La sociedad libertaria. Barcelona: Crítica, 1982.Pérez Ledesma, M. El obrero consciente. Madrid: Alianza, 1987.Rama, C.M. La crisis española del siglo XX. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1976.Tussel, J. y J. Avilés. La derecha española contemporánea. Sus orígenes: el maurismo. Madrid: Espasa Calpe, 1986. Magnien, B. et al. Ideología y texto en El Cuento Semanal. Madrid: La Torre, 1986.Bibliografía contextual:Prats i Cuevas, España: Siglo XX (1898-1931) . Madrid, Anaya 1988. Paniagua,Javier. Espana: Siglo XX (1931-39) . Madrid. Anaya, 1988. Castelló,J.E. Espana: Siglo XX (1939-78) . Madrid, Anaya, 1988. Bibliografía edspecífica TEATRO:* Álvaro, Francisco. El espectador y la crítica. Anuario, vols 1-34. Valladolid: El autor, 1957-1991.* Garcia Lorenzo, Luciano, y María Francisca Vilches de Frutos. "El teatro español del siglo XX: Estado de la investigación y últimas tendencias". Siglo, 20 (1984-85), 1-14.* Halsey, Martha T. "La generación realista: A Selected Bibliography". Estreno, III (1977), 8-13.* Podol, Peter L, et al. "El drama español del siglo XX: Estado de la cuestión bibliográfica". Estreno: 13 (1987), 32-36; 14 (1988), 59-63; 15 (1989), 29-39.* Romera Castillo, José. "Bibliografía", en "Texto y representación desde la perspectiva semiótica: un estado de la cuestión", en Simposio O Teatro e o seu Ensino. Coruña: Universidade da Coruña, 1993.NOVELA:Bertrand de Muñoz, Maryse. La Guerra Civil española en la novela. Los años de la democracia. (Bibliografía comentada), vol III. Madrid: Porrúa Turanzas, 1987. ----- . "Bibliografía de la creación literaria sobre la guerra civil española". Anales de la Literatura Española Contemporánea, 12 (1987); 369-417.* Fernández Santander, Carlos. Bibliografía de la novela (1936-1986). La Coruña: Librería Arenas, 1986.* Garrido Gallardo, Miguel Angel. "La teoría de la literatura española en el último lustro: Ensayo bibliográfico", en Varia Bibliográfica: Homenaje a José Simón Díaz. Kassel: Reichenberger, 1988.* González de Mendoza, Pilar. Catálogo bibliográfico de la novela española, 1960-1980; 3 vols. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1988.* Martínez Cachero, José María. "Bibliografía crítica sobre la novela española entre 1936 y 1980", en La novela española entre 1936 y 1980. Madrid: Castalia, 1985; 481-589. [Bibliografía comentada].O profesor asesorará ao alumno sobre bibliografía específica (personalizada).

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías